

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Autor *Michal Bábela - Anton Gajdoš*

Vytvorené 06/05/2009 - 12:54

Aj telesná výchova na vysokých školách prešla výraznými zmenami. Vysokoškoláci mali možnosť pestovať vybraný šport v rámci povinnej telesnej výchovy a to od **r. 1974**, čo prispelo k zvýšeniu masovosti a aj kvality výkonnostného športu. Od **r. 1969** vysokoškolský šport bol riadený organizáciou **Slovenský vysokoškolský šport**, ktorý bol členom Československého zväzu vysokoškolského športu. Prvým predsedom od r. 1969 - 1971 bol telovýchovný pedagóg, funkcionár **Michal Jarábek**, ktorého na ďalšie dva roky vystriedal **Miroslav Tomaščin**. Najdlhšie na čele univerzitného športu doteraz stál telovýchovný pedagóg a funkcionár **Juraj Šamudovský** (1935 - 2005) a to v r. 1973 - 1990 a ďalej v r. 1990 - 1997, ale už pod hlavičkou: **prezident Slovenskej asociácie akademického športu**. Pre lepšie organizačné zabezpečenie a lepšiu činnosť v telovýchovnom hnutí sa vytvorila v rámci ČSZTV Česká organizácia ČSZTV a Slovenská organizácia ČSZTV.

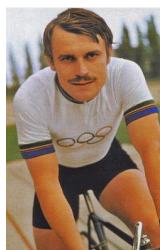
Juraj Šamudovský

[1]

Slovenskí športovci na **OH 1976 v Montreale** dosiahli výrazné úspechy. Už samotná početná účasť - 27 športovcov potvrdila stúpajúcu výkonnostnú tendenciu vo vrcholovom slovenskom športe. Na týchto OH najväčší úspech dosiahol cyklista **Anton Tkáč**, ktorý v šprinte na dráhe na 1 km získal **zlatú medailu!** Ďalšie vynikajúce umiestnenie dosiahli: výškarka **Mária Faithová** - **4. miesto** (189 cm), vzpierač **Ján Nagy** - **4. miesto**, basketbalistky **Božena Miklošovičová**, **Iveta Polláková**, **Ľudmila Chmelíková** a **Ľudmila Králiková**, ktoré obsadili **4. miesto**, gymnastka **Ingrid Holkovičová** s družstvom **5. miesto** atď.

Anton Tkáč

[2]

Mária Mračnová - Faithová

[3]

Na **ZOH 1976 v Innsbrucku** sa zúčastnilo 6 slovenských športovcov, z ktorých najlepšie umiestnenia dosiahli: lyžiarky **Anna Pasiarová** a **Gabriela Sekajová** ako členky štafety 4 x 5 km - **6. miesto**.

V našich najpopulárnejších športoch v ľadovom hokeji a vo futbale slovenskí športovci dosahovali veľmi dobré výsledky. Veď na **hokejových majstrovstvách sveta a Európy v r. 1976 v Katoviciach** a **v r. 1977 vo Viedni** sa **majstrami sveta a Európy** stali i Slováci: **V. Dzurilla, P. a M. Šťastní** a jedným z reprezentačných trénerov bol **J. Starší**. V r. 1977 v hokejových reprezentačných družstvách ČSSR bolo 31 hráčov. **Futbalisti zo Slovenska** tvorili základňu zostavu mužstva ČSSR, ktoré na **ME 1976 v Belehrade** získalo **titul majstrov Európy**. Boli to títo futbalisti: **Anton Ondruš** - kapitán, **Koloman Gogh, Jozef Čapkovič, Ján Pivarník, Ladislav Jurkemík, Karol Dobiáš, Jozef Móder, Marián Masný, Ján Švehlík** a jedným z dvojice trénerov bol aj **Jozef Vengloš**. V r. 1977 vo futbale bolo zaregistrovaných 2000 oddielov s 120 000 členmi, v ktorých pôsobilo vyše 4800 trénerov vo všetkých kategóriách.

V r. 1979 vynikajúci výsledok dosiahli **hokejisti Slovana Bratislava**, kedy sa stali **majstrami ČSSR** pod vedením trénera **Ladislava Horského**.

I v ďalšom období sa veľká pozornosť sústreďovala na rozvoj telesnej výchovy a športu v ČSSR. Na 5. zjazde ČSZTV v r. **1978** sa vytýčili úlohy pre telovýchovné hnutie, ktoré mali zabezpečiť vyššiu kvalitu telovýchovnej činnosti.

Na Slovensku počet telovýchovných jednot rástol a v r. **1978** bolo 2719 s 486 43 členmi, z toho bolo 6 927 športových oddielov s 376 723 členmi.

Slovenskí športovci sa svedomito pripravovali na nadchádzajúce súťaže na **OH 1980 v Moskve**. Žiaľ, týchto vrcholných súťaží sa nezúčastnili športovci z 37 krajín v dôsledku bojkotu (protest proti vstupu sovietskych vojsk do Afganistanu) týchto hier na odporúčanie najvyšších predstaviteľov USA. Znamenalo to samozrejme ochudobnenie súťaží. Zo Slovenska na týchto OH sa zúčastnila najpočetnejšia výprava, keď sa ich zúčastnilo až 49 súťažiacich športovcov. Získali **9 medailí**. Najväčší úspech dosiahli futbalisti: **Stanislav Seman** a **František Kunzo**, ktorí v družstve ČSSR získali **zlaté medaily**; **striebornú medailu** vybojoval diskár **Imrich Bugár**; ďalšie **strieborné medaily** si odniesli pozemné hokejistiky - **Iveta Šranková, Alena Kyselicová** a **Viera Pohanyiová**; **bronzové medaily** vydobili zápasníci: **Dan Karabín, Július Strnisko** a boxer **Ján Franek**.

Na **ZOH 1980 v Lake Placid** sa zúčastnilo 7 slovenských športovcov a tu najlepšie umiestnenie dosiahla lyžiarka **Gabriela Sekajová**, ktorá v štafete 4 x 5 km získala **4. miesto**; **hokejisti** súrodenci **Anton, Marián, Peter Šťastný** a **Vincent Lukáč** obsadili **5. miesto**.

V roku 1981 Slovensko dosiahlo významný úspech na medzinárodnom športovom poli, kedy za **člena Medzinárodného olympijského výboru - MOV** bol zvolený rodák z Nového Mesta nad Váhom **prof. Vladimír Černušák**. Tento významný funkcionár bol riadnym členom MOV do r. 2001 a od tohto roku je stále čestným členom tejto významnej medzinárodnej organizácie.

Vladimír Černušák pri sľube za člena MOV na 84. zasadnutí MOV, Baden-Baden, 1981

[4]

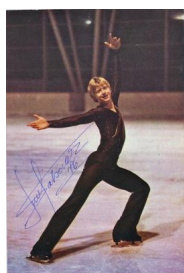
Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

Na **XXIII. OH 1984 v Los Angeles** sa naši športovci nezúčastnili a to z politických dôvodov. Mnohí slovenskí športovci súťažili len na "**náhradných OH**", pomenovaných **Družba**, ktoré sa konali v bývalom Sovietskom zväze.

Na **ZOH 1984 v Sarajeve** sa zúčastnilo 12 slovenských športovcov. Najväčší úspech tu dosiahli hokejisti: **Igor Liba, Vincent Lukáč, Dušan Pašek, Dárius Rusnák**, ktorí získali **strieborné medaily**; **striebornú medailu** získala aj lyžiarka **Gabriela Sekajová - Svobodová** a to ako členka štafety na 4x5 km; krasokorčuliar **Jozef Sabovčík** získal **cenný bronz**.

Jozef Sabovčík

[5]

V r. **1985 v Prahe** hokejisti ČSSR na MS a ME získali **titul majstra sveta** a v družstve boli títo slovenskí hráči: **Vincent Lukáč, Dárius Rusnák, Igor Liba** a **Dušan Pašek**.

Na **OH 1988 v Soule** sa zúčastnilo 47 športovcov zo Slovenska. Od OH 1904 v St. Louise sa nikdy dovtedy nestalo, aby slovenskí športovci získali **2 zlaté medaily**. Tieto najcennejšie medaily získali: chodec **Jozef Pribilinec** v chôdzi na 20 km a tenista **Miroslav Mečíř** vo dvojhre a k tejto medaile ešte pridal **bronzovú** vo štvorhre! Vynikajúci výkon podal zápasník **Jozef Lohyňa**, ktorý získal **bronzovú medailu**. Cenné **5. miesto** obsadili i hádzanáčky a družstvo tvorili tieto Slovenky: **Z. Budayová, A. Damitsová, M. Ďurišinová, A. Hradská, J. Kolečániová, B. Mazgutová, M. Pošová, G. Sabadošová, J. Stašová, I. Tomašovičová**, a **D. Trandžíková**. Jedným z dvojice trénerov hádzanáriek bol Bratislavčan **Zdeno Jašek**. Po prvý krát zo Slovenska štartovala na OH stolná tenistka **R. Kasalová** a vo štvorhre získala cenné **5. miesto**.

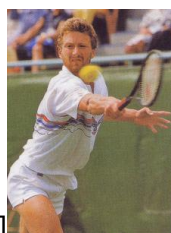
Na **ZOH 1988 v Calgary** štartovalo 13 slovenských športovcov, no zvlášť výrazné úspechy tu nedosiahli až na **6. miesto hokejistov**: **M. Božík, I. Liba, O. Haščák, D. Pašek** a lyžiarku **L. Medzihradskú** v alpskej kombinácii.

Jozef Pribilinec

Miloš Mečíř

[6]

[7]

Po 17. novembri 1989 nastali v bývalej ČSSR a neskôr ČSFR významné spoločenské zmeny, ktoré

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

samozrejme, že sa týkali aj telovýchovného hnutia.

Už v **marci 1990** vznikla nová spolková organizácia **Slovenské združenie telesnej kultúry** (SZTK), ktorá sa zaoberá telovýchovou a športom na Slovensku. Toto združenie vzniklo ako nástupnícka organizácia po bývalom ČSZTV. Postupom času, po určitých zmenách od r. 1997 riadnymi členmi Slovenského združenia telesnej kultúry sú subjekty: **Asociácia športových zväzov SR, Asociácia telovýchovných jednot a klubov SR, Asociácia športu pre všetkých a Slovenský futbalový zväz**. Prvým predsedom SZTK v r. 1990 - 1993 bol **Štefan Gašparík**.

V radoch SZTK je združených v 61 zväzoch viac ako 400 000 členov. Z ich radov pochádzajú naši najúspešnejší reprezentanti, ktorí dosiahli a dosahujú pozoruhodné výsledky na vrcholných medzinárodných podujatiach ako sú OH, MS ME a i.

Na **ZOH 1994** v Lillehammeri Slovensko prvý raz štartovalo samostatne na zimnej olympiáde. V bilancii spomedzi 65 výprav Slovensko skončilo na 27. mieste. Prvý olympijský bod získala za **6. miesto** biatlonistka **Martina Jašicová** a neskôr aj hokejisti.

Na **LOH 1996 v Atlante** po prvý raz vystúpovalo 71 športovcov zo Slovenskej republiky. V bilancii 197 zúčastnených krajín obsadilo Slovensko 43. miesto. **Prvú medailu - bronzovú** v histórii samostatnej Slovenskej republiky **25. júla 1996** získal strelec **Jozef Gönci**.

Jozef Gönci

[8]

Prvú zlatú medailu v novej histórii samostatnej Slovenskej republiky získal vodný slalomár rodák z Liptovského Mikuláša **Michal Martikán** a to na OH 1996 v Atlante **27. júla 1996**.

Michal Martikán

[9]

Prvú medailu - striebornú zo **ZOH 2006 v Turíne** získal snoubordista rodák zo Žiliny **Radoslav Židek**.

Radoslav Židek

[10]

Významným medzníkom pri rozvoji olympijskeho hnutia na Slovensku bolo **ustanovenie Slovenského olympijského výboru (SOV)** a to **19. decembra 1992**. Prvým predsedom sa stal **Vladimír Černušák**. Medzinárodný olympijský výbor **24. septembra 1993** uznal SOV a prijal Slovensko za riadneho člena. K založeniu SOV veľkou mierou prispela **Olympijská spoločnosť Slovenska (OSS)**, založená **6. apríla 1990**, ktorá ako autonómna zložka Československého olympijského hnutia vyvíjala olympijské aktivity na Slovensku až do januára 1995, keď sa zlúčila s SOV.

Predsedníčkou OSS sa stala **Mária Mračnová - Faithová**.

Martina Moravcová

[11]

V roku 1997 Národná rada Slovenskej republiky prijala **nový zákon o telesnej kultúre**, ktorý vytvára predpoklady pre zlepšenie financovania v oblasti telesnej výchovy a športu. I napriek značným ťažkostiam objektívneho i subjektívneho rázu v telovýchovnom hnutí a vo vrcholovom športe môžeme konštatovať, že naši športovci úspešne reprezentujú Slovenskú republiku na mnohých významných medzinárodných podujatiach. Medzi nich patrili a patria: kanoista **Slavomír Kňazovický**, atlét **Igor Kováč**, kulturisti **Jaroslav Horváth**, **Igor Kočiš**, motorista **Jaroslav Katriňák**, fitnessky **Zora Czoborová**, **Gabriela Mlsnová**, vodní zjazdári na divokej vode **Vladimír Vala** a **Jaroslav Slučík**, vodní slalomári bratia **Pavol** a **Peter Hochschornerovci**, vodná slalomárka **Elena Kaliská**, strelec **Jozef Gönci**, **hokejisti**, ktorí sa prebojovali z C - kategórie na MS až medzi svetovú elitu a v **roku 2002** sa stali majstri sveta: **M. Šatan**, **P. Bondra**, **Ž. Pálffy**, **J. Lašák**, **J. Bača**, **L. Višňovský** a i., plavkyňa **Martina Moravcová**, rychlostní kanoisti v K 4 - **M. a R. Riszdorferovci**, **E. Vlček** a **J. Bača**, **J. Tarr**, strelkyne **Z. Štefečeková**, **D. a L. Bartekové**, **A. Stranovská**, cyklisti **bratia Velitsovci** a i.

Elena Kaliská

[12]

Na OH v Pekingu 2008 výprava Slovenska bola najúspešnejšia v histórii. Naši športovci získali **3 zlaté**, **2 strieborné** a **1 bronzovú** medailu a v rebríčku 204 zúčastnených krajín obsadili 25. miesto.

K4 - R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, E. Vlček, J. Tarr

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

[13]

Peter a Pavol Hochschornerovci

[14]

Slovenskí futbalisti dosiahli historický úspech, keď sa **14.10.2009** prebojovali na **MS 2010 v Južnej Afrike**. Víťazné družstvo slovenských futbalistov nastúpilo v poslednom kvalifikačnom stretnutí s Poľskom (0:1) v tomto zložení: J. Mucha ml. - Pekarík, Zd. Štrba, Saláta, M. Petráš - Kopúnek - Weiss ml. (68. J. Novák), J. Kozák (86. Karhan), Hamšík - Šesták (76. Švento), Jendrišek

Víťazné družstvo slovenských futbalistov v poslednom kvalifikačnom stretnutí s Poľskom (0:1)

[15]

Zľava v stoji : Kozák Ján, Štrba Zdeno, Saláta Kornel, Mucha Ján, Petráš Martin, Šesták Stanislav.

Zľava v drepe : Jendrišek Erik, Kopúnek Kamil, Weiss Vladimír ml., Hamšík Marek, Pekarík Peter.

Na 21. zimných olympijských hrách vo **Vancouveri 2010** vynikajúce výsledky dosiahli: **Anastasia Kuzminová (biatlonistka)**, ktorá získala **zlatú medailu v stíhacích pretekoch na 7,5 km** a **striebornú medailu v stíhacích pretekoch na 10 km**, **Pavol Hurajt (biatlonista)**, ktorý získal **bronzovú medailu na 15 km s hromadným štartom** a **slovenskí hokejsiti**, ktorí obsadili **4. miesto**. Pekné **10. miesto** obsadila v lyžovaní (slalom) **Veronika Zuzulová**.

Anastasia Kuzminová

Pavol Hurajt

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

[16]

Časť výpravy slovenskej hokejovej reprezentácie

[17]

Sprava: Jozef Stümpel, Ľubomír Bartečko, Andrej Sekera, Richard Zedník, Marcel Hossa, Milan Jagnešák (bobista)

ZVUKOVÝ ZÁZNAM

Stručná história vývoja športu na území Slovenska (1862 - 2010)

Prejsť na: [Vývoj športu na území Slovenska - II. časť \(1938 -1973\)](#) [18]

[Vývoj športu na území Slovenska - I. časť \(1862 - 1936\)](#) [19]

Použitá literatúra:

GAJDOŠ, A.: *Osobnosti slovenského športu 1896 - 2010*. Martin, 2010.

GAJDOŠ, A. - JAŠEK, Z.: *Športová gymnastika - História a súčasnosť*. Bratislava, 1988.

GREXA, J. a kol.: *Olympijské hnutie na Slovensku (Od Atén po Atlantu)*. Bratislava, 1996.

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

HAZUCHA, M.: *Prvý olympionik Alojz Szokol*. Banská Bystrica, 1996.

HAZUCHA, M.: *... úspešní 40 rokov*. Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica, 2007.

KRŠÁK, P.: *Novoveké olympiády*. Bratislava, 1979.

KOZMA, J. a kol.: *Album slávnych športovcov*. Bratislava, 1990.

MRÁZ, I.: *Preslávili Slovensko*. Bratislava, 1990.

MITOŠINKA, J. a kol.: *História vybraných športových hier*. Bratislava, 1987.

PERÚTKA, J. a kol.: *Športy na Slovensku*. Bratislava, 1967.

PERÚTKA, J. a kol.: *Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu na Slovensku*. Bratislava, 1980.

PERÚTKA, J.: *Dejiny telesnej výchovy a športu na Slovensku*. Bratislava, 1980.

Archívne pramene:

Archív Fakulty telesnej výchovy a športu UK, Bratislava.

Archív Múzea telesnej kultúry SR, Bratislava.

Archív Slovenského olympijského výboru, Bratislava.

Periodiká:

Šport, Štart, Tréner a cvičiteľ, Pravda, SME.

- [Vznik a vývoj slovenského športu](#)

URL adresa zdroja:

<https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/v%C3%BDvoj-%C5%A1portu-na-%C3%BAzem%C3%AD-slovenska-iii-%C4%8Das%C5%A5-1974-2010>

Odkazy:

- [1] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/samudovsky.png>
- [2] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/tkac_1_1.jpg
- [3] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/Image1-13_edited-1.jpg
- [4] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/cernusak_3.jpg
- [5] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/Image1-49_bearbeitet-1.jpg
- [6] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/pribilinec_1.jpg
- [7] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/mecir-1.jpg>
- [8] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/gonci_1.jpg
- [9] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/martikan_1.jpg
- [10] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/zidek_1.jpg
- [11] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/moravcova_1.jpg
- [12] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/KALISKA_dk_9558.jpg
- [13] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/k4.jpg>
- [14] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/hochschornerovco.jpg>
- [15] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/slov.futbalisti_1.jpg

Vývoj športu na území Slovenska - III. časť (1974 - 2010)

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

[16] https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/kuzmina_hurajt.jpg

[17] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=files/imagepicker/a/admin/hokejisti.jpg>

[18] <http://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/v%C3%BDvoj-%C5%A1portu-na-%C3%BAzem%C3%AD-slovenska-ii-%C4%8Das%C5%A5-1938-1973>

[19] <http://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/v%C3%BDvoj-%C5%A1portu-na-%C3%BAzem%C3%AD-slovenska-i-%C4%8Das%C5%A5-1862-1936-0>